

Alfa.lt > Lietuva > Naujienos

Zalcburgietis menininkas Riederis: į Vilnių sugrįžtame lyg į namus

A+ A-

2017-04-23 08:04

Jurgita Kotryna Ogulevičiūtė | Alfa.lt

„Dažnai sakau, kad susitikome tinkamu laiku tinkamoje vietoje ir mus susiejo sielos giminystė. Gal susipažinus po kelerių metų, viskas jau būtų vystėsi kitaip ir galbūt tas ryšys nebūtų taip ilgai tvėręs“, – svarstė austrų menininkas Peteris Riederis, prisiminęs per du dešimtmečius trunkančią austrų ir lietuvių menininkų draugystę. Ją atskleidžia ir nauja bendra Vilniaus galerijoje „Arka“ atidaryta paroda „Zalcburgas-Vilnius: Dialogas“.

„Nė įsivaizduoti negalėjome, kad draugystė bus tokia intensyvi ir ilga“

Lietuvos kultūros ministrė Liana Ruokytė-Jonsson, trumpam užsukusi į renginį, pabrėžė, kad svarbiau už ryšius tarp valstybių ir miestų, yra santykiai tarp žmonių. Zalcburgas ir Vilnius draugystę užmezgė 1989 metais, o kada Jūs susidraugavote su Vilniaus menininkais?

Tada nė įsivaizduoti negalėjome, kad ši austrų ir lietuvių menininkų draugystė bus tokia intensyvi ir ilga. Zalcburgiečiai yra užmezgę daug ryšių su kitomis šalimis ir miestais. Jie kurį laiką palaikomi, o vėliau nusilpsta. Mums šis ryšys su Lietuva yra išties unikalus.

Mano pažintis prasidėjo nuo smuikinkės Violetos Juškutės, kuri koncertavo su jaunimo orkestru Zalcburge. Ji tuo metu jau kūrė grafiką, jos darbų yra ir šioje bendroje parodoje. Mes susipažinome dar sovietiniais laikais, apie 1989-uosius. Po Lietuvos Nepriklausomybės pažintį atnaujinome, mums kilo idėja surengti bendrą parodą, kuri būtų rodoma Zalcburge ir Vilniuje.

Lietuvos vardas tuo metu Jums turėjo skambėti pakankamai egzotiškai, o kaip pasirodė Vilnius, kai praėjusio amžiaus pabaigoje į jį atvykote?

Galbūt skambėjo kiek egzotiškai, nes tada Lietuva mums tebuvo sovietų sąjungos dalis, bet aš žinojau, kad čia kalbama ne rusiškai, o visiškai kita, sava kalba.

Vis dėlto įdomu buvo tai, kad čia atvykę nepatyrėme kultūrinio šoko. Gal todėl, kad Vilnius ir Zalcburgas, tam tikra prasme, yra panašūs?

Mes buvome maloniai nustebinti. Čia radome daug baroko, daug bažnyčių. Lietuviška virtuvė irgi nebuvo mums tokia jau svetima. Tada ir dabar miestas mums buvo labai atviras ir draugiškas.

Prieš dvidešimt metų lietuvių menininkus džiugino pirmieji ryšiai su užsienio šalių menininkais, tačiau dabar atsivėrė daugiau galimybių, gal ir noro puoselėti ilgą draugystę nebeliko poreikio?

Jeigu dabar naujai šią draugystę užmegztume, manau, būtų sunkiau. Dažnai sakau, kad susitikome tinkamu laiku tinkamoje vietoje ir mus susiejo sielos giminystė. Gal susipažinus po kelerių metų, viskas jau būtų vystėsi kitaip ir galbūt tas ryšys nebūtų taip ilgai tvėręs.

Įdomiausia, kad mūsų menininkai, bent jau aš tikrai, galiu Lietuvai būti dėkingas ir už galimybę susidraugauti su Latvijos ir Estijos menininkais. Su latviais ryšys nutrūko, bet su estų menininkais iki šiol išlaikėme labai gerus santykius. Šiomet Estijoje linao mūsų suorganizuota didela paroda.

Aš pernai jau atsistatydinau iš Zalcburgo dailininkų sąjungos vadovų ir nebesu šios bendros parodos kuratorius, šią poziciją perėmė Karin Puchinger. Manau, draugystė tęsis. Karin jau kalbėjo apie naują, po dvejų metų Vilniaus grafikos centro galerijoje vyksiančią parodą, išliks ryšiai ir su „Arkos“, kitomis Vilniaus galerijomis. Iš tiesų čia matau dar daug potencialo.

Naivus „beveik istoriko“ poelgis ir ypatingas ryšys su Lietuva

Ką būtent artimo sau čia, Vilniuje ir Lietuvoje radote, kad vis sugrįžtate ir norite ilgiau pabūti? Šįkart atskridote anksčiau, likus savaitei iki parodos atidarymo.

Labai sunku tai įvardyti, bet sugebėjome su Lietuva sukurti ypatingą ryšį. Tai rodo ir daug bendrų parodų. Labai didžiuojuosi, kad su savo žmona fotografe Regina ir dar vienu austrų menininku Hanne Engelhardu Lietuvos Seime prieš dvejus metus gavome teisę surengti savo parodą „Laisvės kaina“.

O čia atvykstame pabūti ilgiau, nes turime daug draugų ir pažįstamų. Su visais pasimatyti kelių dienų mums per mažai. Į Vilnių sugrįžtame lyg į namus, – menininkas su žmona yra lankęsis Druskininkuose, Klaipėdoje, bet didžiausią

Kurios vietos Vilniuje Jūsų mėgstamiausios?

Daug jų, bet labai patinka Nacionalinė dailės galerija ir Valdovų rūmai. Ne pats pastatas, jo nenoriu komentuoti, bet jame fantastiškai atsiskleidžianti Lietuvos istorija. Man, kaip „beveik istorikui“, ji daro įspūdį.

Kas Jums sutrukdė studijuoti istoriją?

Sutikau labai gerą meno profesorių, tai ir nulėmė pasirinkimą. Istorinės temos, žinoma, atsiranda ir mano kūryboje. Dar studijų metais domėjausi mažų šalių, tarp jų ir Baltijos, istorija.

Man labai trūko medžiagos, Austrijos bibliotekose jos buvo mažai, todėl pasielgiau labai naiviai, kreipiausi į sovietų sąjungos generalinį konsulatą Zalcburge, – prieš maždaug pusę amžiaus nutikusį įvykį austras dabar prisimena kaip linksmą nuotyki. –

Jie pasielgė labai draugiškai, užvertė mane medžiaga apie sovietų sąjungą. Taigi netapau protingesnis, nieko naujo apie Lietuvą ir kitas Baltijos šalis tada nesužinojau.

Vėliau, būdamas Zalcburgo dailininkų sąjungos vadovu, bendraudavau su daugybės šalių diplomatiinių atstovybių. Su Lietuvos atstovais vėliau užmezgiau labai draugišką kontaktą. Jie buvo atviri, draugiški, visada pasirengę padėti, – prisiminė Zalcburge gimęs menininkas P. Riederis, su kolegomis atvykęs į Vilnių. Čia, Lietuvos dailininkų sąjungos galerijoje „Arka“, iki gegužės 6-osios veiks bendra austrų ir lietuvių menininkų paroda „Zalcburgas-Vilnius: Dialogas“.

Alfa.lt

<http://www.alfa.lt/straipsnis/50164712/zalcburgietis-menininkas-riederis-i-vilniu-sugriztame-lyg-i-namus> (Zugriff 06.05.2017)

